

[Fuglsang.]

af olien i hvert fald udskydes, til en sådan hjemmestyreordning er gennemført, og jeg vil da gerne sige, at jeg forstår udmærket de mange unge, som særlig kraftigt går ind for disse krav; det er ikke mindst deres fremtid, det gælder. For øvrigt har vi tidligere, også hernede i denne del af Danmark, set, hvordan det netop var ungdommen, der gik i spidsen, når det gjaldt om at sikre deres lands nationale selvstændighed og fremtid. Men sagen er jo, at det i praksis vil være en illusion, om man gennemfører et formelt selvstyre og så samtidig på forhånd overlader væsentlige dele af folkets eksistensgrundlag til internationale koncerner til udnyttelse ud fra deres profitinteresser. Det vil komme til at betyde, at betydelige økonomiske midler, som er nødvendige for landets egen udvikling, føres bort fra landet.

Vi må heller ikke glemme den anden side af det, vi kalder dansk hjælp, med danske investeringer og andre former for dansk indsats på Grønland. Den kunne for os i temmelig vidt omfang også kaldes en hjælp til selvhjælp. For eksempel: hvad har Kryolitselskabet ikke ført ud af Grønland i de godt 100 år, det har været at tømme minerne ved Ivigtut? Og ved siden af mange gode, nyttige ting, som vi har ført til Grønland, har vi også påført grønlænderne nogle af civilisationens skavanker. Det gælder ikke blot alkoholisme og kønssygdomme, men man kan bl. a. sammen med indførelsen af indkomstskatten i de grønlandske blade læse om, at også deroppe opstår nu aktieselskaber, der minder noget om dem af samme art her i Danmark, der efterhånden er blevet et temmelig umoralsk begreb.

Dertil kommer at der ved denne olieudvikling findes mange, mange andre følger på andre områder, som vi vel næppe i dag er i stand til at overskue, jeg tænker på følgerne for fiskebestand og fiskeri, for den grønlandske natur og det grønlandske miljø som helhed, forureningsspørgsmål og adskillige andre ting.

Et selvstyre, hvor man på forhånd sælger betydelige dele af Grønlands naturrigdomme, ville være en endnu større illusion, end det var, da vi i sin tid gav Grønland en formel ligestilling med det øvrige Danmark som det, vi siden har kaldt Danmarks nordligste amt, samtidig med at vi på andre

områder opretholdt, hvad vi må kalde koloniale tilstande, f. eks. gennem opretholdelse af fødestedskriteriet med lønmæssige uligheder. Vi må jo også erkende, at vi har forsømt den opgave at hjælpe grønlænderne til at uddanne sig og udvikle sådanne tekniske, administrative, uddannelsesmæssige og andre kadrer og eksperter, som kunne afløse de udsendte danske, og som er forudsætningen for en fortsat udvikling frem imod virkeligt selvstyre.

Man fremhæver nogle gange de beskæftigelsesmæssige og uddannelsesmæssige muligheder for Grønland, som disse koncessioner kan medføre. Jeg tror også, man skal passe på ikke at overdrive dem. Det er trods alt ikke udelukkende positive erfaringer i så henseende, man f. eks. har haft ved Greenexselskabets minedrift ved Marmorilikminen. Og for øvrigt, heller ikke deroppe har man gennemført virkelig ligestilling og ligeløn.

Vi vil som sagt støtte grønlændernes krav om at vente med koncessionsaftaler til gennemførelsen af en hjemmestyreordning, og vi vil også senere for øvrigt advare mod at lukke kolonialudbytning og afhængighed ind ad bagdøren.

Jeg vil gerne sige, at for os er det et tungt ansvar, vi påtager os, hvis vi beslutter at sælge Grønlands jord og råstoffer, som netop er så afgørende for landets fremtid, for øvrigt ikke blot for grønlænderne, men også for os selv, til andre. Lærer vi ikke vore børn i skolen, at Danmark var et af de første lande til at afskaffe negerslaveriet? Skal så grønlænderne og vore egne efterkommere læse, at vi var blandt de sidste til helt at opgive kolonisystemet?

Arnfast (CD):

Som nyt medlem af det udvalg, der har beskæftiget sig med disse problemer, kan det være meget vanskeligt at vurdere dybden af de hensyn, der påberåbes, bl. a. i forbindelse med det nu fremsatte dagsordensforslag. Jeg må i den situation i høj grad basere mig på det repræsentative demokrati, som nu i 6 år har arbejdet med denne sag såvel her som i Grønland. Der er jo et klart flertal for ministerens indstilling, og debatten har også afsløret, at der er mange gode grunde for det. Det fører os til, at vi, når vi hører ord som magthavere osv., begynder at